

Raadhuis Velsen

Bouwhistorische verkenning

Projectnummer 7034
Datum 12 oktober 2010

Rapportnummer 001
Versie 001
Status definitief
Tekstgedeelte 17 pagina's
Aantal bijlagen 2

Opgesteld door de heer ing. N. Wiegel
E-mail n.wiegel@bbn.nl
Doorkiesnummer 088 - 226 24 21
Internet www.bbn.nl

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Bouwgeschiedenis	4
2.1.	Stedenbouwkundige ontstaansgeschiedenis	4
2.2.	Bouwgeschiedenis raadhuis	4
3.	Bouwhistorische beschrijving	5
3.1.	Algemeen	5
3.2.	Bouwmassa	5
3.3.	Draagconstructie	6
3.4.	Dakconstructie	6
3.5.	Exterieur	6
3.5.1.	Gevels algemeen	6
3.5.2.	Zuid-oostgevel (pleinzijde)	6
3.5.3.	Zuid-westgevel (linker zijgevel)	7
3.5.4.	Noord-westgevel (achtergevel)	7
3.5.5.	Noord-oostgevel (rechterzijgevel)	7
3.5.6.	Binnenplaats	7
3.6.	Interieur	8
3.6.1.	Souterrain	8
3.6.2.	Begane grond	8
3.6.3.	1e verdieping	8
3.6.4.	2e verdieping	9
3.6.5.	3e verdieping	10
3.6.6.	Trappenhuizen	10
3.6.7.	Sanitaire groepen	10
4.	Waardestelling	11
4.1.	Inleiding	11
4.2.	Algemene historische waarden	11
4.3.	Ensemblewaarden	11
4.4.	Architectuurhistorische waarden	12
4.5.	Bouwhistorische waarden	12
4.6.	Waarde vanuit de gebruikshistorie	13
4.7.	Samenvatting waardestelling	13

Bijlage 1 Fotobladen

Bijlage 2 Waarderingstekeningen

1. Inleiding

De gemeente Velsen is voornemens om het monumentale 'gebouw B' van het stadhuiscomplex te renoveren. Gebouw B betreft het uit 1965 daterende, door W.M. Dudok ontworpen raadhuis en is thans een gemeentelijk monument. In het kader van de voorbereiding van de renovatie is er behoefte aan inzicht met betrekking tot de monumentale waarden van het gebouw. De gemeente Velsen heeft derhalve aan bbn adviseurs opdracht gegeven voor het uitvoeren van een bouwhistorische verkenning.

Middels de voorliggende bouwhistorische verkenning wordt inzage gegeven met betrekking tot de bouw- en gebruiksgeschiedenis alsmede de bouw- en architectuurhistorische historische kwaliteiten van het raadhuis. Voorts worden de monumentale waarden van het raadhuis benoemd en middels een waardestelling geclassificeerd. De bouwhistorische verkenning is (mede) als informatiedrager bedoeld voor het uit te werken renovatieplan.

In hoofdstuk 2 van deze rapportage treft u een beschrijving aan van de bouw- en gebruiksgeschiedenis. In hoofdstuk 3 worden de bouw- en architectuurhistorische aspecten van het raadhuis belicht. In hoofdstuk 4 treft u een waardestelling aan van het raadhuis voorzien van de nodige toelichting en bijbehorende waarderingstekeningen.

2. Bouwgeschiedenis

2.1. Stedenbouwkundige ontstaansgeschiedenis

Het raadhuis is gesitueerd aan het “Plein 1945”, het hart van het uit 1947 daterende wederopbouw- en uitbreidingsplan voor Velsen. Dit plan, dat de belangrijkste straten, pleinen en bebouwing in grote lijnen bepaalde, werd direct na de 2^e Wereldoorlog ontworpen door architect W.M. Dudok, samen met de architecten Hugh Maaskant en Willem van Tijen. In het uitbreidingsplan kreeg het Plein 1945 de functie van sociaal en cultureel middelpunt van de gemeente Velsen met ondermeer een theater, horecagelegenheid alsmede het raadhuis. (Het plan is overigens nooit volledig gerealiseerd)

2.2. Bouwgeschiedenis raadhuis

Op 6 januari 1949 krijgt architect W.M. Dudok de opdracht een raadhuis voor de gemeente Velsen te ontwerpen. Het ontwerpproces zou een reeks van jaren in beslag nemen met langdurige perioden waarin geen activiteiten plaatsvinden omdat de Rijksoverheid de samenvoeging van enkele gemeentes in het IJmond gebied aan het onderzoeken was en men derhalve niet wist voor hoeveel bewoners het raadhuis zou worden gebouwd.

Op 16 december 1955 krijgt Dudok uiteindelijk opdracht om tot een definitieve uitwerking van het ontwerp te komen, waarna het vervolgens nog tot november 1962 duurt alvorens er wordt aangevangen met de bouw van het raadhuis.

De bouw van het raadhuis wordt gekenmerkt door een reeks van financiële problemen en diverse wijzingen in het ontwerp en zal bijna 3 jaar in beslag nemen. De officiële opening vindt plaats op 24 september 1965.

Na de ingebruikname functioneert het raadhuis vervolgens tot in de jaren negentig zonder dat er noemenswaardige wijzigingen plaatsvinden. In 1995 wordt er aan de noordzijde van het raadhuis een uitbreiding gerealiseerd naar ontwerp van Greiner en Van Goor Architecten. De uitbreiding wordt met het raadhuis verbonden middels een loopbrug. De hoofdentree van het raadhuis alsmede de publiekshal wordt hierbij verplaatst van het plein 1945 naar de nieuwbouw. In deze periode wordt tevens de achteringang ter plaatse van de Zoutmanstraat (deur met naastgelegen erkerkozijn) verplaatst naar de Raadhuisstraat.

fig. 1 Prepareren van de wijzerplaat voor de klokkentoren (ca. 1964)

3. Bouwhistorische beschrijving

3.1. Algemeen

Het raadhuis van Velsen is een sober voorbeeld van Dudoks na-oorlogse architectuur en oogt monumentaal en zakelijk tegelijkertijd. De toren alsmede de binnenplaats refereren aan klassieke Italiaanse radhuizen, waarvoor een representatieve gevel aan het plein en een erachter oprijzende klokkentoren kenmerkend zijn. De monumentale uitstraling van het raadhuis wordt sterk benadrukt door de zorgvuldige detaillering en materiaalkeuze van de gevels.

3.2. Bouwmassa

Het raadhuis bestaat uit 4 bouwdelen alsmede een ietwat taps toelopende klokkentoren welke gegroepeerd zijn rond een binnenplaats met vijver.

Het hoogste bouwdeel (1) met vier lagen onder een zadeldak bevindt zich aan het plein (zuidzijde). In dit bouwdeel zijn op de eerste verdieping de representatieve functies ondergebracht (burgemeesterskamer alsmede de kamers van de wethouders). Bouwdeel 1 is bewust iets scheef geplaatst ten opzichte van de overige bouwdelen om aan te sluiten op de De Noostraat. Links van bouwdeel 1 bevindt zich de toren met hiernaast de naar voren geplaatste over de hoofdentree heen gebouwde raadzaal (2). Direct achter de hoofdentree is de burgerzaal gesitueerd. Aan de noord- en oostzijde bevinden zich bouwdelen met 2 lagen onder een zadeldak (bouwdeel 3 en 4). In deze bouwdelen zijn voornamelijk kantoorfuncties gehuisvest. Ter plaatse van bouwdeel 3 is ter hoogte van de eerste verdieping een loopbrug aangebracht welke leidt naar de nieuwbouw. Bouwdeel 3 en 4 zijn destijds dusdanig geconstrueerd dat hier later een extra verdieping aan toegevoegd zou kunnen worden.

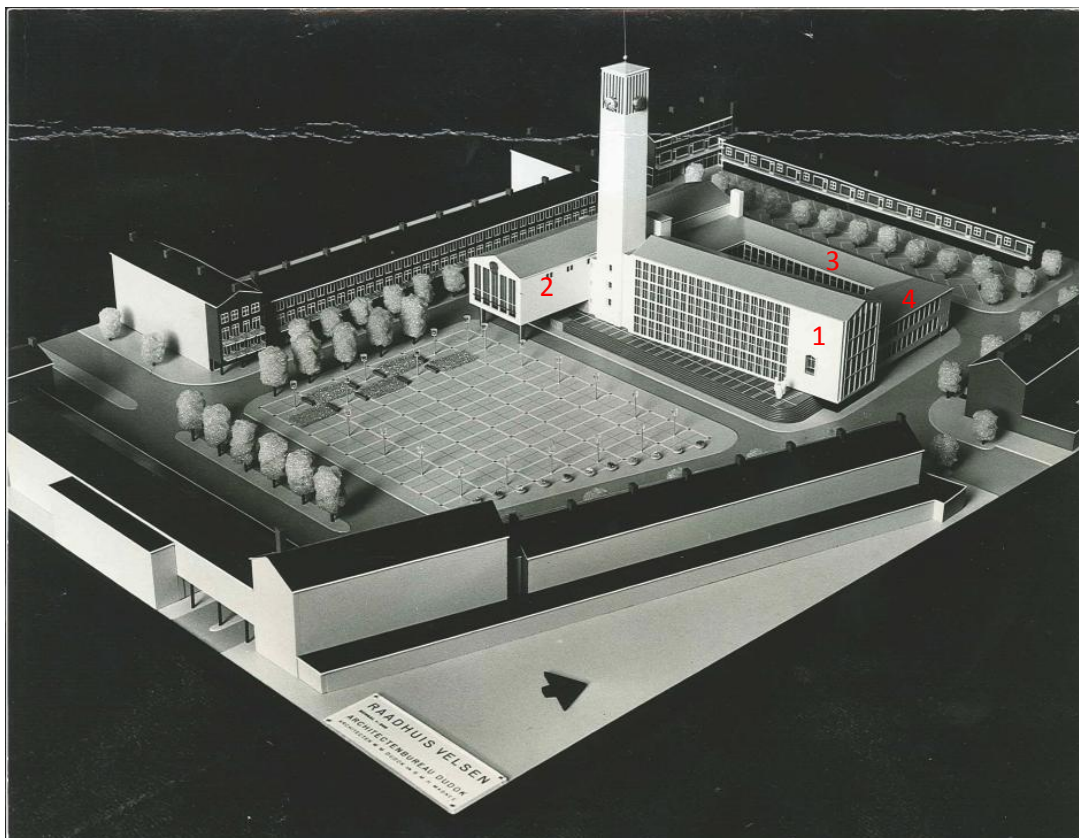

fig. 2 Impressie raadhuis met voorliggend plein

3.3. Draagconstructie

Het raadhuis is opgetrokken uit een betonconstructie (in het werk gestort beton) waarbij een structuur van kolommen, balken vloeren is aangebracht op een betonnen kelderconstructie (souterrain). Ter plaatse van de trappenhuisen en uitwendige hoeken van de bouwdelen zijn diverse betonwanden aangebracht.

3.4. Dakconstructie

De dakconstructie van het raadhuis is samengesteld uit een reeks stalen spanten waar overheen prefab betonnen elementen zijn aangebracht. De daken zijn afgewerkt met een koperen bekleding (afwerkingslaag van gepatineerd koper op een metalen drager).

3.5. Exterieur

3.5.1. Gevels algemeen

De gevels van het raadhuis zijn opgetrokken uit een gele geglazuurde handvormsteen van circa 170x100x40 mm. Het metselwerk is uitgevoerd in Engels verband met een ietwat terug liggende voeg. Het gebouw is geplaatst op een natuurstenen plint en de vensterpartijen worden geaccentueerd door natuurstenen omlijstingen. Aan de pleinzijde is een trap met bordes gesitueerd, uitgevoerd in metselwerk. De kozijnen waren van origine uitgevoerd in aluminium en waren deels geplaatst in houten kaders. De aluminium kozijnen ter plaatse van de buitengevels zijn (grotendeels) vervangen in het begin van de negentiger jaren van de 20^e eeuw en kennen een zesdeling met boven en onder een breed middenraam dat wordt geflankeerd door twee smalle zijramen. De aluminium kozijnen ter plaatse van de binnenplaats zijn rond 2001 vervangen door aluminium kozijnen en kennen een horizontale tweedeling van een hoog bovenraam en een laag onderraam. De nieuw aangebrachte kozijnen zijn zorgvuldig gedetailleerd en hebben de oorspronkelijke indeling, waardoor het oorspronkelijke gevelbeeld nog grotendeels intact is.

3.5.2. Zuid-oostgevel (pleinzijde)

De zuid-oostgevel wordt gedomineerd door over vier bouwlagen doorlopende vensterfaçades (twintig traveeën), welke door middel van een natuurstenen omlijsting (marmer) extra worden geaccentueerd. De zuid-oostgevel wordt bekroond door een eenvoudige daklijst met een iets terugliggend flauw hellend zadeldak dat is belegd met koper. Aan de rechterzijde van de gevel bevindt zich ter plaatse van de burgemeesterskamer een bescheiden balkon dat iets buiten het metselwerk uitsteekt en is uitgevoerd in natuursteen (wit marmer). Links van de doorlopende vensterfaçades bevindt zich de ietwat taps toelopende toren. In de toren is een drietal terug liggende vierkante vensters opgenomen met een omlijsting van blauwe tegeltjes (glasmozaïek). De toren is aan de bovenzijde opengewerkt (schalmgaten) en wordt bekroond door een flauw hellend tentdak. Aan de onderzijde van de schalmgaten zijn accenten aangebracht van blauwe tegeltjes. De toren is aan vier zijden voorzien van een opliggend ietwat bollend stalen uurwerk.

De toren wordt aan weerszijden “losgekoppeld” van het aangrenzende geveldelen door middel van terug liggende banden in een contrasterende kleur steen (roodachtig).

Links van de toren bevindt zich het bouwdeel waarin de raadzaal is gesitueerd. Dit bouwdeel steekt naar voren toe uit boven het plein uit en wordt gedragen door een tweetal met goudkleurige tegeltjes beklede kolommen. Boven de kolommen bevindt zich een vijftal hoog opgaande vensters met een aangrenzend balkon. Tussen de vensters zijn smalle verticale accenten aangebracht van goudkleurige tegeltjes. De gevel is geheel opgetrokken uit marmer. Boven het middelste venster is het gemeentewapen van Velsen

aangebracht. Doordat dit bouwdeel sterk naar voren is geplaatst ten opzichte van de gevellijn ontstaat er een overdekte entree welke middels een uit rode baksteen opgetrokken trap met bordes (over de gehele breedte van de zuid-oostgevel aangebracht) bereikbaar is. De hoofdentree bestaat uit drie stuks dubbele glasdeuren met een kader van onbehandeld aluminium.

3.5.3. Zuid-westgevel (linker zijgevel)

In de zuid-westgevel zijn aan de linkerkzijde vijf stuks vensterpartijen gesitueerd over de gehele hoogte van de gevel, waarachter de burgerzaal is gesitueerd.

De vensterpartijen worden geflankeerd door stroken natuursteen (wit marmer). De zuid-westgevel wordt aan de onderzijde begrensd door een plint van gepolijst zwart natuursteen (Afrikaans dioriet), waarin ter breedte van de vensterpartijen vijf stuks strokenvensters zijn aangebracht ten behoeve van de lichttoetreding in de souterrain. Aan de rechterzijde van de gevel is in de plint een toegangsdeur naar het souterrain aangebracht die voorzien is van een blokmotief (zwart-wit).

De zuid-westgevel wordt aan de bovenzijde begrensd door een eenvoudige daklijst met een iets terugliggend flauw hellend zadeldak dat is belegd met koper.

3.5.4. Noord-westgevel (achtergevel)

De noord-westgevel is aan de onderzijde voorzien van een natuurstenen plint (eveneens Afrikaans dioriet). In het plint is een reeks vensters aangebracht ten behoeve van de lichttoetreding in het souterrain. In de gevel zijn twee boven elkaar liggende stroken met repeterende vensteropeningen aangebracht (zesentwintig traveeën) voorzien van een natuurstenen omlijsting (wit marmer). Ter hoogte van de 1^e verdieping is een loopbrug aangebracht naar de tegenovergelegen nieuwbouw. De breedte van de loopbrug correspondeert met de breedte van de venstertraveeën. Aan de linkerkzijde van de gevel is een dienstingang gesitueerd (deur met blokmotief) met naastgelegen erkerkozijn. (dienstingang en erkerkozijn zijn in het begin van de jaren negentig verplaatst van de noord-oostgevel naar de noord-westgevel). Aan de rechterzijde van de gevel is een trap naar het souterrain gesitueerd. (eveneens een dienstingang). De noord-westgevel wordt begrensd door een eenvoudige daklijst met een iets terugliggend flauw hellend zadeldak dat is belegd met koper.

3.5.5. Noord-oostgevel (rechterzijgevel)

De noord-oostgevel is aan de onderzijde voorzien van een natuurstenen plint (Afrikaans dioriet). Aan de rechterzijde van de gevel zijn twee boven elkaar liggende stroken met repeterende vensteropeningen aangebracht (veertien traveeën) voorzien van een natuurstenen omlijsting (wit marmer). Dit geveldeel wordt aan de bovenzijde begrensd door een eenvoudige daklijst met een iets terugliggend flauw hellend zadeldak dat is belegd met koper. Aan de linkerkzijde van de gevel is een verhoogd geveldeel gesitueerd met over vier bouwlagen doorlopende vensterfaçades (vijf traveeën), welke door middel van een natuurstenen omlijsting (marmer) extra worden geaccentueerd. Dit geveldeel is geheel uitgevoerd in natuursteen (wit marmer) en heeft een driehoekige beëindiging.

3.5.6. Binnenplaats

De binnenplaats omvat een tuin naar ontwerp van Dudok. De niet rechthoekige vorm van het raadhuis wordt geaccentueerd door niet haaks op elkaar aangebrachte rijen tegels in een ruitvormig patroon. In de noord-oosthoek van de binnenplaats is een vijver gesitueerd waarin dezelfde blauwe tegeltjes zijn verwerkt als in de voorgevel.

Vanuit de gangen in de verschillende bouwdelen is er uitzicht op de binnenplaats.

De gevelwanden van de binnenplaats zijn (evenals de vensters ter plaatse van de buitengevel) voorzien van vensterfaçaden, welke door middel van een natuurstenen omlijsting (marmer) extra worden geaccentueerd. De gevelwanden worden bekroond door een eenvoudige daklijst met een iets terugliggend flauw hellend zadeldak dat is belegd met koper. In de zuidwesthoek van de binnenplaats is er op elke bouwlaag klein betonnen balkon gesitueerd voorzien van een eenvoudig stalen hekwerk. Deze balkons zijn toegankelijk via een glasdeur vanuit het centrale trappenhuis.

3.6. Interieur

3.6.1. Souterrain

Het souterrain is thans in gebruik als opslagruimte, kantoorruimte alsmede bedrijfsrestaurant. In de loop der jaren zijn er diverse verbouwingen uitgevoerd, waardoor er vrijwel niets meer over is van de oorspronkelijke indeling. Een van de weinige oorspronkelijke inrichtingselementen zijn de garderobenissen in de gang ter plaatse van het bedrijfsrestaurant.

3.6.2. Begane grond

De begane grond huisvest het merendeel van de publiekstoegankelijke functies, zoals de centrale hal en de burgerzaal. Het overige deel van de begane grond is in gebruik als kantoorruimte. Zowel de centrale hal als de burgerzaal zijn nog vrijwel in oorspronkelijke staat. De vloerafwerking bestaat uit een witte marmer, welke tevens is toegepast als kolombekleding. De wanden zijn deels afgewerkt met eenvoudig stucwerk en deels met een houten betimmering (Afro-teak). Op enkele plaatsen zijn er accenten aangebracht van donker natuursteen. In de publiekshal zijn er vier stuks zitbanken geïntegreerd in de wand, welke bekleed zijn met een blauwe stof. Deze kleurstelling komt op diverse plaatsen in het gebouw voor met een in zekere mate representatieve functie.

Het plafond van de publiekshal is uitgevoerd als systeemplafond met een moduulmaat van 600 x600mm en bestaat uit gipstegels (Phonex). In de publiekshal zijn voorts 4 stuks glazen kroonluchters aangebracht welke een onlosmakelijk onderdeel van het interieur vormen. Vanuit de publiekshal voert er een ruim gedimensioneerde met marmer en blauw tapijt beklede trap naar de 1e verdieping alwaar twee trouwzalen zijn gesitueerd.

De kantoorruimtes zijn gesitueerd in bouwdeel 1, 3 en 4 en worden ontsloten door een rond de binnenplaats gesitueerde gangen. Vanuit deze gangen is er een fraai uitzicht op de binnenplaats en de gangzones dragen wezenlijk bij aan de belevingswaarde van het raadhuis. De oorspronkelijke plafondafwerking in de gangen is nog grotendeels aanwezig (Phonex platen). De wanden tussen de gangzone en de kantoren is niet origineel meer. Deze zijn destijds in de plaats van de aldaar van origine gesitueerde loketten en spreekkamers aangebracht.

3.6.3. 1e verdieping

Op de eerste verdieping zijn twee trouwzalen gesitueerd alsmede de raadzaal. Voorts zijn de kamers van burgemeester en wethouders hier gesitueerd en zijn er diverse kantoorfuncties gehuisvest (met name vergaderaccommodatie). Ook op de 1e verdieping zijn gangen gesitueerd rondom de binnenplaats.

De trouwzalen zijn nog in grotendeels oorspronkelijke staat en kunnen worden samengevoegd door een (eveneens nog originele) vouwwand. De toegangsdeuren zijn uitgevoerd als paneeldeur met een kader van

onbehandeld aluminium. Deze materiaalkeuze komt voor in de meeste publiekstoegankelijke gebouwdelen, zoals de burgerzaal en de centrale entree.

De vloerafwerking van de trouwzalen bestaat uit blauw tapijt. De wanden hebben een eenvoudige afwerking van stucwerk. Het plafond volgt de vorm van de direct boven de trouwzalen gesitueerde dakconstructie, waardoor een ruimtelijk effect ontstaat. De oorspronkelijke plafondafwerking met donker gebeitste houten delen is nog aanwezig. Vanuit de trouwzalen is er uitzicht op de binnenplaats. Het losse meubilair in de trouwzalen is niet authentiek en van latere datum.

De raadzaal heeft een dubbele verdiepingshoogte en ontvangt daglicht via de hoog opgaande vensters in de zuid-oostgevel. In de raadzaal is een publieks- en perstribune aangebracht welke nog grotendeels in oorspronkelijke staat is. De hekwerken rondom de tribune zijn uitgevoerd in blank gelakt hout (Afro-teak). De wanden van de raadzaal zijn deels bekleed met een akoestisch materiaal en deels voorzien van een houten betimmering (Afro-teak). De wandafwerkingen zijn nog in oorspronkelijke staat. Ter plaatse van de aansluiting tussen wanden en vloer zijn in marmer uitgevoerde verhogingen aangebracht waardoor warme lucht in de raadzaal wordt geblazen. Het plafond van de raadzaal is uitgevoerd als systeemplafond met een moduulmaat van 600x600mm en bestaat uit gipstegels (Phonex). Het plafond is in het verleden partieel vervangen door tegels met een differente textuur.

De vaste inrichting van de raadzaal is destijds vervangen en is niet meer in oorspronkelijke staat. De opstelling van de tafels alsmede het spreekgestoelte is hierbij anders gekozen dan in de oorspronkelijke opzet van Dudok. In de raadzaal zijn voorts enkele glazen kroonluchters aangebracht gelijkend op de kroonluchters in de publiekshal.

De kamers van burgemeester en wethouders zijn nog grotendeels in oorspronkelijke staat en zijn voorzien van een vaste kastenwand uitgevoerd in Afro-teak alsmede een akoestisch bekledingsmateriaal. Ter plaatse van de gevels aan de pleinzijde zijn de kolommen afgewerkt met een betimmering van dezelfde houtsoort als de kastenwanden. De toegangsdeuren tot de kamers zijn deels in hout, deels in het akoestisch bekledingsmateriaal uitgevoerd en vormen een geheel met de kastenwand alsmede de wandbekleding in de gang. De vloeren zijn afgewerkt met blauw tapijt. In de burgemeesterskamer is een glasgevel opgenomen met toegangsdeur naar het balkon. Voorts is er in de burgemeesterskamer enige vaste inrichting aanwezig van latere datum. In diverse kamers is nog wat oorspronkelijke losse inrichting aanwezig zoals zitmeubels en tafels. In de gangzone ter plaatse van de kamers zijn de kolommen afwerkt met witte tegeltjes (glasmozaïek). Vermeldenswaardig is voorts dat de gang waaraan de kamers van burgemeester en wethouders zijn gelegen iets verhoogd is aangebracht ten opzichte van de gangen van de overige gebouwdelen. De gangzone nabij genoemde kamers wordt betreden via een marmeren trapje, waarmee de overgang van algemene gebouwdelen naar het `bestuurlijk centrum` wordt benadrukt.

Het nog niet omschreven deel van de 1e verdieping wordt ingenomen door kantoor- en vergaderruimtes welke gelegen zijn aan de gangen rondom de binnenplaats. Voorts is de verbinding (loopbrug) tussen oudbouw en nieuwbouw gesitueerd op de 1e verdieping.

3.6.4. 2e verdieping

Op de 2e verdieping van het raadhuis zijn kantoorruimtes gesitueerd met een gang gelegen aan de binnenplaats. De opzet en afwerking van de gang alsmede de kantoorruimten is identiek aan de 1e verdieping. De in de raadzaal gesitueerde tribune wordt ontsloten op de 2e verdieping en is bereikbaar via het hoofdtrappenhuis.

3.6.5. 3e verdieping

Op de 3e verdieping van het raadhuis zijn kantoorruimtes gesitueerd met een gang gelegen aan de binnenplaats. De opzet en afwerking van de gang alsmede de kantoorruimten is identiek aan de 1e en 2e verdieping.

3.6.6. Trappenhuizen

Het raadhuis heeft een hoofdtrappenhuis nabij de centrale entree alsmede een 3 tal trappenhuizen ter plaatse van de overgang tussen de verschillende bouwdelen.

Het hoofdtrappenhuis is uitgevoerd als een eenvoudige betontrap afgewerkt met wit marmer. Langs de trappen zijn de nog originele stalen hekwerken aanwezig met houten leuning (blank gelakt Afro-teak). De wanden zijn voorzien van stucwerk (granol) in een neutrale kleurstelling (wit). Het hoofdtrappenhuis ontsluit het souterrain tot en met de 3e verdieping. Per verdieping is een eenvoudige hal opgenomen met een zelfde afwerking als het hoofdtrappenhuis.

Naast het hoofdtrappenhuis is er ter plaatse van de overgang tussen de verschillende bouwdelen een trappenhuis gesitueerd. Deze trappenhuizen zijn nog grotendeels in oorspronkelijke staat. De betonnen trappen en bordessen zijn afgewerkt met een grijze leisteen. Langs de trappen zijn eenvoudige stalen hekwerken aangebracht voorzien van een houten leuning. De wanden van het trappenhuis zijn voorzien van stucwerk. Verschillende toegangsdeuren tot het trappenhuis zijn nog voorzien van het originele hang- en sluitwerk en zijn vermoedelijk nog in de oorspronkelijke kleurstelling geschilderd (rood).

3.6.7. Sanitaire groepen

Verspreid door het raadhuis zijn diverse sanitaire groepen gesitueerd. In de loop der jaren zijn deze toiletgroepen gemoderniseerd c.q. verbouwd, waardoor de oorspronkelijke indeling en/of afwerking niet meer aanwezig is. Een uitzondering hierop vormt de toiletgroep nabij de burgemeesterskamer op de 1e verdieping. Het oorspronkelijke interieur van deze toiletgroep, zoals het tegelwerk, het sanitair alsmede de accessoires is hier nog aanwezig en als zodanig geeft deze toiletgroep een mooi beeld van de destijds door Dudok toegepaste materialen afwerkingen in de toiletgroepen van het raadhuis.

4. Waardestelling

4.1. Inleiding

Op basis van voorgaande hoofdstukken is inzicht verworven aangaande de bouw- en gebruiksgeschiedenis alsmede de bouwhistorische achtergronden van het raadhuis. Met de verkregen inzichten wordt in dit hoofdstuk een waardering gegeven van de monumentwaarden van het raadhuis. Deze waardering volgt de Richtlijnen voor het bouwhistorisch onderzoek 2009.

4.2. Algemene historische waarden

De algemene historische waarde van het raadhuis kan neutraal worden genoemd. De positieve waarde betreft voornamelijk de betekenis van het raadhuis in het licht van de wederopbouw en uitbreiding in de gemeente Velsen na de 2^e Wereldoorlog.

Het raadhuis is van enig sociaal-historische waarde daar het een openbaar gebouw betreft dat op basis van een traditionele visie op het gemeentelijke bestuur is verwezenlijkt, in een tijd dat het openbare karakter van lokaal bestuur in laagdrempelige gebouwen gestalte werd gegeven.

Algemene historische waarden	Laag	Neutraal	Positief	Hoog
			X	
a. Culturele, sociaaleconomische en/of geestelijke ontwikkelingen			X	
b. Geografische, landschappelijke en/of bestuurlijke ontwikkelingen		X		
c. Technische of typologische ontwikkelingen		X		
d. Innovatief karakter of pionierskarakter	X			

4.3. Ensemblewaarden

De algehele waardering van het raadhuis op het gebied van ensemble- of stedenbouwkundige waarden is neutraal tot positief. De waardering betreft in het bijzonder de betekenis van het stadhuis binnen de stedenbouwkundige ontwikkeling van de gemeente Velsen na de 2^e Wereldoorlog. (Wederopbouw- en uitbreidingsplan van IJmuiden). Het raadhuis is beeldbepalend binnen het wederopbouwplan van IJmuiden en is van veraf herkenbaar door de karakteristieke toren.

Ensemblewaarden	Laag	Neutraal	Positief	Hoog
			X	
a. Onderdeel van cultuurhistorisch, architectuurhistorisch of stedenbouwkundig geheel			X	
b. Situering verbonden met ontwikkeling en/of uitbreiding van streek, stad of wijk				X
c. Wijze van verkaveling, inrichting, voorzieningen			X	
d. Hoge kwaliteit bebouwing en historisch-ruimtelijke relatie met groen, wegen, wateren of bodem		X		

4.4. Architectuurhistorische waarden

Het raadhuis heeft een aanzienlijke architectuurhistorische waarde en scoort op dit onderdeel dan ook positief tot hoog. De architectuurhistorische waarde betreft voornamelijk de gave hoofdvorm, de gevelindeling met detaillering en specifiek materiaalgebruik, alsmede het deels nog aanwezige oorspronkelijke interieurafwerkingen ter plaatse van de publiekstoegankelijke ruimten, de verkeersruimten alsmede de bestuursvleugel. Het raadhuis betreft een laat doch onmiskenbaar ontwerp van architect W.M. Dudok.

Architectuurhistorische waarden	Laag	Neutraal	Positief	Hoog
			X	
a. Geschiedenis architectuur				X
b. Oeuvre architect c.q. bouwmeester				X
c. Ornamentiek		X		
d. Interieurafwerking (en samenhang met exterieur)			X	

4.5. Bouwhistorische waarden

De bouwhistorische waarde van het raadhuis wordt als neutraal geclassificeerd. Er is sprake van een gebouw van relatief geringe ouderdom en dientengevolge zeer beperkte gelaagdheid. Voor wat betreft het materiaalgebruik is er sprake van een zorgvuldig gekozen materiaalkeuze en -toepassing. Een kwaliteit is de algehele gaafheid van zowel het exterieur als het interieur.

Bouwhistorische waarden	Laag	Neutraal	Positief	Hoog
		X		
a. Bouwtechniek		X		
b. Afleesbaarheid bouwgeschiedenis (historische gelaagdheid)		X		
c. Materiaalgebruik			X	

4.6. Waarde vanuit de gebruikshistorie

De algehele waarde vanuit de gebruikshistorie is laag tot neutraal. Er is sprake van een gebouw van relatief geringe ouderdom dat een eenduidige gebruiksgeschiedenis kent.

Waarde vanuit de gebruikshistorie	Laag	Neutraal	Positief	Hoog
	X			
a. Belang van het gebouw in relatie tot (historisch) gebruik		X		
b. Belang vanwege de historische functie of het gebruik		X		
c. Herinnering aan historische gebeurtenis of prominent persoon	X			

4.7. Samenvatting waardestelling

In het voorgaande zijn de volgende waarden toegekend aan het raadhuis:

Waardering	Laag	Neutraal	Positief	Hoog
Algemene historische waarden		X		
Ensemblewaarden		X		
Architectuurhistorische waarden			X	
Bouwhistorische waarden		X		
Gebruikshistorie	X			

Op basis van bovenstaande tabel kan worden geconcludeerd dat het raadhuis op onderdelen positieve en hoge monumentwaarden bezit. De monumentwaarden betreffen voornamelijk de ensemblewaarden (stedenbouwkundige betekenis) alsmede de architectuurhistorische waarden van het raadhuis.

Naar aanleiding van de waardestelling is op gebouwniveau aangegeven welke onderdelen in meer- of mindere mate monumentwaarden hebben. Een overzicht van de aan het gebouw toegekende monumentwaarden treft u aan op de waarderingstekeningen in bijlage 2 van deze rapportage. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende monumentwaarden:

- Blauw: hoge *monumentwaarden*, deze zijn van *cruciaal belang* voor de structuur en/of de betekenis van het object of gebied.
- Groen: *positieve monumentwaarden*, deze zijn *belang* voor de structuur en/of de betekenis van het object of gebied.
- Geel: *indifferente monumentwaarden*, deze zijn van *relatief weinig belang* voor de structuur en/of de betekenis van het object of gebied.

In algemene zin worden hoge monumentwaarden toegekend aan de bouwmassa en hoofdstructuur van het raadhuis, de gevels en daken alsmede de publieks-toegankelijke ruimten. Voorts worden hoge monumentwaarden toegekend aan het hoofdtrappenhuis.

Positieve monumentwaarden worden toegekend aan de secundaire stijpunten (trappenhuizen) vanwege de zorgvuldig gekozen positie en nog grotendeels oorspronkelijke afwerking van deze trappenhuizen. Voorts worden positieve monumentwaarden toegekend aan diverse interieurafwerkingen zoals aanwezig in de bestuursvleugel alsmede de trouwzaal, en worden de rondom het binnenterrein gesitueerde gangzones eveneens positief gewaardeerd als zijnde een belangrijk onderdeel van het gebouwconcept.

Met name de in later jaren meermalen gewijzigde c.q. verbouwde kantoorgebieden hebben weinig meer van het oorspronkelijke karakter behouden en worden derhalve gewaardeerd als indifferent.

Bijlage 1 Fotobladen

Bijlage 2 Waarderingstekeningen